

ligeholde saadanne Veie, er af en ganske anden Art. Det vil nemlig være en Forpligtelse for vedkommende Sogn eller Commune at vedligeholde dem, hvorimod her kun er Tale om saadanne Veie, som det kan paalægges de enkelte Brugere, der ere berettigede til at besæde dem, at vedligeholde. Det 3die Slags Veie, hvorom der kunde være Tale, er private Veie, som kun en enkelt Mand eier; men dem har jeg heller ikke omtalt eller havt til Hensigt at omtale, fordi ogsaa Forpligtelsen til at vedligeholde en saadan Veie maatte blive en ganske anden. Den almindelige Regel i saa Henseende er, at den Mand, som ene og alene bruger Veien, selv maa vedligeholde den, hvilket vistnok i nogle Tilfælde kan være en meget besværlig Byrde for ham; og der kunde mulig undertiden være Grund til at tilstaae ham Hjælp; men en saadan Hjælp kan det ikke paalægges Enkelte at give; den maa gives af Communen, og det bliver altsaa et ganske andet Spørgsmaal end det, der omhandles i dette Lovudkast. Jeg troer ogsaa, at det vilde være en bethdelig Hindring for Lovudkastets videre Fremme, naar man skulde optage Veie af en saadan ganske anden Natur, og hvorved der vilde komme ganske andre Spørgsmaal om Vedligeholdelsespligten ind i Lovudkastet, end der er tænkt paa i Anledning af disse Veie. Forsaavidt som der har været hittret den Mening, at det maatte være rigtigt ved denne Leilighed at faae afgjort, hvilke Veie der skulle anses for offentlige og hvilke for private, og at faae en almindelig Regulering istandbragt i denne Henseende, maa jeg bemærke, at jeg med Hensyn til offentlige Veie, der ikke ere optagne paa Regulativerne, ikke har troet at burde fremkomme med et saadant Forslag — uanset dette Lovforslag; hvor jeg ikke finder, at det hører hjemme — fordi der derved vilde blive paalagt mange Communer en meget uforholdsmæssig stor Byrde. Naar en Veie virkelig er af mere Vigtighed, bør den optages paa Regulativet; men saalænge den ikke findes vigtig nok dertil, mener jeg, at det vilde være ubilligt at paalægge Sognet at vedligeholde den. Svad jeg, altsaa egentlig har havt for Die at afhjælpe her, er at forhjælpe de Private, som i Forening ere berettigede til at benytte en

Veie, til at kunne tvinge deres Medinteressenter til at deeltage i Istandsættelsen. Det Princip, hvorefter man har troet, at denne Vedligeholdelse burde reguleres, er hovedsagelig efter den Nytte og Brug, som Vedkommende har af Veien, og dertil har jeg i den første Paragraph føiet, at Sogneforstanderskaberne med Hensyn til Istandsættelsen af en saadan Veie deels skulde tage Hensyn til den Brug, som Veien har, og deels til Vedkommendes Evne til at istandsætte. Jeg har nemlig meent, at der ikke kunde være Tale om at sætte saadanne private Veie i anden Stand, end nødvendigt er, for at de kunde være i god farbar Stand, men at der ikke skulde være Tale om Grundsforbedring eller Sligt, og jeg har ogsaa meent, at Sogneforstanderskaberne i saa Henseende burde tage Hensyn til Vedkommendes Evne til at vedligeholde og istandsætte Veien, fordi det ellers, ialtfald hvor kun to eller tre Mænd havde en saadan Veie, kunde blive en uhyre Byrde for dem, naar den skulde istandsættes efter andre Regler end dem, der vare nødvendige med Hensyn til den Brug, hvortil Veien var bestemt. Forsaavidt der iøvrigt har været Tale om, at Vedligeholdelsespligten fornemmelig burde fordeles paa Hartkornet, har jeg for mit Vedkommende ikke troet at kunne gaae ind derpaa. Jeg mener, at den Brug, som Vedkommende har af en saadan privat Veie, ikke behøver at staae i noget Forhold til det Quantum Hartkorn, han har; men iøvrigt har jeg jo udtrykkelig tilføiet, at de andre Omstændigheder, som med Hensyn til Vedkommendes Deeltagelse i at udrede de Omkostninger, der ere forbundne med Veien, bør komme i Betragtning, ikke burde lades ude af Betragtning. — Med Hensyn til den Fremgangsmaade, der skal iagttages af dem, som ønske at benytte Loven og ville paaanle Mængder ved Veie, har jeg antaget, at det var det Rigtigste at bibeholde Landvæsencommissionen istedetfor Amtsrådet; thi det er egentlig en Sag, som aldeles ikke vedkommer Amtsrådet, der kun har med communale Forhold at gjøre. Dette er imidlertid ingen communal, men en aldeles privat Sag, og den eneste Grund, hvorfor man skulde henlægge den til Amtsrådet, maatte være, at man derved kunde spare Om-